

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 13ης Νοεμβρίου 2014*

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινωνική πολιτική — Ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία — Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Άρθρο 21 — Οδηγία 2000/78/ΕΚ — Άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1 — Δυσμενής διάκριση λόγω ηλικίας — Εθνική διάταξη — Προϋπόθεση προσλήψεως των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας — Καθορισμός ανωτάτου ορίου ηλικίας στα 30 έτη — Δικαιολογητικοί λόγοι»

Στην υπόθεση C-416/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Oviedo (Ισπανία) με απόφαση της 16ης Ιουλίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Ιουλίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Mario Vital Pérez

κατά

Ayuntamiento de Oviedo,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του δευτέρου τμήματος, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev και J. L. da Cruz Vilaça (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο M. Vital Pérez, εκπροσωπούμενος από τους M. Noval Pato και I. Fernández-Jardón Fernández, abogados,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. García-Valdecasas Dorrego και L. Banciella Rodríguez-Miñon,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και J. Möller,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους D. Colas και R. Coesme,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον S. Varone, avvocato dello Stato,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους L. Lozano Palacios και D. Martín,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Ιουλίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16), καθώς και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του M. Vital Pérez και του Ayuntamiento de Oviedo (Δήμου του Οβιέδου, στο εξής: Ayuntamiento), σχετικά με την απόφαση του τελευταίου να εγκρίνει προκήρυξη διαγωνισμού που απαιτεί από τους υποψηφίους για θέσεις αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας να μην έχουν υπερβεί το τριακοστό έτος της ηλικίας τους.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 18, 23 και 25 της οδηγίας 2000/78 έχουν ως εξής:

«(18) Η οδηγία αυτή, ιδίως, δεν έχει ως αποτέλεσμα να επιβάλλει στις ένοπλες δυνάμεις καθώς και στις αστυνομικές και σωφρονιστικές υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες εκτάκτων αναγκών να προσλαμβάνουν ή να διατηρούν σε θέση απασχόλησης, πρόσωπα χωρίς την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια, για την άσκηση όλων των καθηκόντων στα οποία ενδέχεται να κληθούν, λαμβάνοντας υπόψη το θεμιτό στόχο να διατηρηθεί η επιχειρησιακή ετοιμότητα των υπηρεσιών αυτών.

[...]

(23) Σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις, η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να δικαιολογείται όταν ένα γνώρισμα που συνδέεται με [...] την ηλικία [...], συνιστά ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο σκοπός είναι νόμιμος και η επαγγελματική προϋπόθεση ανάλογη [...]

[...]

(25) Η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ηλικίας αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την πραγματοποίηση των στόχων που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και για την ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας στην απασχόληση. Εντούτοις, η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας μπορεί να δικαιολογείται υπό ορισμένες περιστάσεις και, συνεπώς, απαιτούνται ειδικές διατάξεις οι οποίες μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με την

κατάσταση των κρατών μελών. Συνεπώς, ο διαχωρισμός μεταξύ της διαφορετικής μεταχείρισης που δικαιολογείται με βάση θεμιτούς στόχους των πολιτικών απασχόλησης αγοράς εργασίας και επαγγελματικής κατάρτισης και των απαγορευμένων διακρίσεων είναι ουσιαστικής σημασίας.»

4 Κατά το άρθρο της 1, σκοπός της οδηγίας 2000/78 είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη.

5 Το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η αρχή της ίσης μεταχείρισης σημαίνει την απουσία άμεσης ή έμμεσης διάκρισης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1:

α) συντρέχει άμεση διάκριση όταν, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη κατάσταση ένα άλλο πρόσωπο.

[...]

6 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78 προβλέπει τα εξής:

«1. Εντός των ορίων των εξουσιών που απονέμονται στην Κοινότητα, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων, όσον αφορά:

α) τους όρους πρόσβασης στην απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητας και σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας, συμπεριλαμβανομένων των προαγωγών.»

7 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας έχει ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2, παράγραφοι 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται σε έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη.»

8 Το άρθρο 6 της οδηγίας 2000/78 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Κατά παρέκκλιση εκ του άρθρου 2 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι η λόγω ηλικίας διαφορετική μεταχείριση δεν συνιστά διάκριση εφόσον δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Αυτή η διαφορετική μεταχείριση μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει:

[...]

γ) τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση.

[...]»

Το ισπανικό δίκαιο

9 Στην Ισπανία, εκάστη των 17 Αυτόνομων Κοινοτήτων έχει εκδώσει νόμους ή κανονιστικές διατάξεις σχετικά με το καθεστώς που διέπει την τοπική αστυνομία, που διαφέρουν ως προς το ανώτατο όριο ηλικίας για πρόσβαση στο εν λόγω επάγγελμα. Συγκεκριμένα, ενώ ορισμένοι νόμοι καθορίζουν το όριο αυτό στα 30 έτη ή περισσότερο, άλλοι δεν προβλέπουν κανένα όριο.

10 Το άρθρο 18, παράγραφος 6, του νόμου 2/2007 της Αυτόνομης Κοινότητας του Πριγκιπάτου των Αστουριών, της 23ης Μαρτίου 2007, περί συντονισμού των τοπικών αστυνομιών (*Ley 2/2007 de Coordinación de las Policías Locales de la Comunidad Autónoma del Principado de Asturias*, *BOE* αριθ. 169, της 16ης Ιουλίου 2007), ορίζει τα καθήκοντα των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας ως εξής:

«Συνδρομή του πολίτη, προστασία των προσώπων και των αγαθών, σύλληψη και κράτηση των αυτουργών εγκληματικών πράξεων, προληπτικές περιπολίες, ρύθμιση της κυκλοφορίας, και όποιο άλλο παρεμφερές καθήκον ανατίθεται από τους ανωτέρους τους.»

11 Το άρθρο 32, στοιχείο β, του ίδιου νόμου καθορίζει μεταξύ άλλων ως γενική προϋπόθεση για την πρόσληψη στο σώμα της τοπικής αστυνομίας το ότι οι υποψήφιοι πρέπει:

«[...]»

b) Να είναι τουλάχιστον 18 ετών και να μην έχουν υπερβεί το τριακοστό έτος.»

12 Ο νόμος 2/2007 εκδόθηκε βάσει των αρμοδιοτήτων που το ισπανικό Σύνταγμα απονέμει στις Αυτόνομες Κοινότητες, στο πλαίσιο του οργανικού νόμου 2/1986, της 13ης Μαρτίου 1986, περί των δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας (*Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado*, *BOE* αριθ. 63, της 14ης Μαρτίου 1986).

13 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, του οργανικού νόμου 2/1986 ορίζει για τις δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του κράτους τα ακόλουθα καθήκοντα:

«Οι δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του κράτους έχουν ως αποστολή να προστατεύουν την ελεύθερη άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών και να εξασφαλίζουν την ασφάλεια των πολιτών, προς εκτέλεση δε των καθηκόντων τους οφείλουν:

a) να τηρούν τους νόμους και τις γενικές διατάξεις, εκτελώντας τις διαταγές που λαμβάνουν από τις αρχές, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους·

b) να βοηθούν και να προστατεύουν τα άτομα και να εξασφαλίζουν την προστασία και την επιτήρηση των αγαθών που απειλούνται για οποιονδήποτε λόγο·

c) να επιτηρούν και να προστατεύουν τις δημόσιες εγκαταστάσεις και τα δημόσια κτίρια όταν τούτο απαιτείται·

d) να εξασφαλίζουν την προστασία και την ασφάλεια διακεκριμένων προσωπικοτήτων·

- e) να διατηρούν και να αποκαθιστούν, ενδεχομένως, την τάξη και τη δημόσια ασφάλεια·
 - f) να προλαμβάνουν τις αξιόποινες πράξεις·
 - g) να διεξάγουν έρευνα σχετικά με εγκληματικές πράξεις για να ανακαλύψουν και να εντοπίσουν τους πιθανούς αυτουργούς, να κατάσχουν τα όργανα τέλεσης, τα προϊόντα και τις αποδείξεις των εγκλημάτων και να τα θέτουν στη διάθεση του αρμόδιου δικαστή ή του αρμόδιου δικαστηρίου, και να συντάσσουν κατάλληλες τεχνικές εκθέσεις και εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης·
 - h) να συλλέγουν, να λαμβάνουν και να αναλύουν όλες τις πληροφορίες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την δημόσια τάξη και ασφάλεια, και να μελετούν, να σχεδιάζουν και να υλοποιούν μεθόδους και τεχνικές για την πρόληψη της εγκληματικότητας·
 - i) να συνεργάζονται με τις υπηρεσίες πολιτικής προστασίας σε περιπτώσεις σοβαρού κινδύνου, δημόσιας καταστροφής ή θεομηνίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει η νομοθεσία περί πολιτικής προστασίας.»
- 14 Το άρθρο 53, παράγραφος 1, του οργανικού νόμου 2/1986, το οποίο καθορίζει τα καθήκοντα που ανατίθενται στα σώματα τοπικής αστυνομίας, έχει ως εξής:
- «Τα σώματα της τοπικής αστυνομίας ασκούν τα εξής καθήκοντα:
- a) προστασία των τοπικών αρχών και επιτήρηση ή φύλαξη των κτιριακών και άλλων εγκαταστάσεών τους·
 - b) ρύθμιση και διευθέτηση της οδικής κυκλοφορίας στο κέντρο των πόλεων και υλοποίηση της σημάνσεως σύμφωνα με τους κανόνες περί οδικής κυκλοφορίας·
 - c) σύνταξη εκθέσεων σχετικά με τροχαία ατυχήματα που συμβαίνουν στο κέντρο των πόλεων·
 - d) άσκηση καθηκόντων διοικητικής αστυνομίας όσον αφορά τις διατάξεις, τις αποφάσεις και άλλες πράξεις που εκδίδουν οι Δήμοι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους·
 - e) συμμετοχή στα καθήκοντα της δικαστικής αστυνομίας [...].·
 - f) συνδρομή σε περιπτώσεις ατυχημάτων, δημόσιας καταστροφής ή θεομηνίας, μέσω συμμετοχής, κατά τα νομίμως προβλεπόμενα, στην εκτέλεση σχεδίων πολιτικής προστασίας·
 - g) ανάληψη προληπτικών δράσεων και λήψη κάθε μέτρου για την αποτροπή της τελέσεως αξιόποινων πράξεων [...].·
 - h) επιτήρηση των δημοσίων χώρων και συνεργασία, όταν τους υποβάλλεται σχετικό αίτημα, με τις δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του κράτους και με την αστυνομία των Αυτόνομων Κοινοτήτων με σκοπό την προστασία των διαδηλώσεων και την τήρηση της τάξεως στο πλαίσιο μεγάλων συγκεντρώσεων·
 - i) συνεργασία, όταν τους υποβάλλεται σχετικό αίτημα, για την επίλυση προσωπικών διαφορών.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 15 Στις 8 Απριλίου 2013, ο M. Vital Pérez άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως της 7ης Μαρτίου 2013 του Ayuntamiento με την οποία εγκρίθηκαν οι ειδικοί όροι που προβλέπονται σε προκήρυξη διαγωνισμού για την κάλυψη δεκαπέντε θέσεων αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας.
- 16 Ο M. Vital Pérez αμφισβητεί τη νομιμότητα του σημείου 3.2 της εν λόγω προκηρύξεως διαγωνισμού που απαιτεί οι υποψήφιοι να μην έχουν υπερβεί το 30ό έτος της ηλικίας τους. Κατά τον προσφεύγοντα της κύριας δίκης, η συγκεκριμένη απαίτηση προσβάλλει το θεμελιώδες δικαίωμά του προσβάσεως επί ίσοις όροις στις δημόσιες θέσεις, το οποίο κατοχυρώνεται από το ισπανικό Σύνταγμα και την οδηγία 2000/78.
- 17 Ο M. Vital Pérez ζητεί την ακύρωση του εν λόγω σημείου 3.2 με το αιτιολογικό ότι αυτό περιλαμβάνει μια προϋπόθεση η οποία δεν είναι ούτε βάσιμη ούτε δικαιολογημένη διότι η κατάλληλη φυσική κατάσταση για την άσκηση των καθηκόντων διασφαλίζεται από τις δοκιμασίες φυσικής καταστάσεως που απαιτεί η προκήρυξη του διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το σημείο 3.5 της εν λόγω προκηρύξεως, οι υποψήφιοι οφείλουν «να έχουν φυσική και ψυχική κατάσταση που να είναι κατάλληλη για την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων της θέσεως και για τη συμμετοχή στις δοκιμασίες φυσικής καταστάσεως» που διευκρινίζονται στην επίμαχη στην κύρια δίκη προκήρυξη διαγωνισμού.
- 18 Ο M. Vital Pérez παρατηρεί ότι τα διάφορα νομοθετικά διατάγματα και οι διάφοροι νόμοι των Αυτόνομων Κοινοτήτων είτε δεν ορίζουν κανένα όριο ηλικίας (Ανδαλουσία, Αραγονία, Βαλεαρίδες Νήσοι, Κανάριες Νήσοι, Καστίλλη-Λα Μάντσα, Καταλονία ή Εξτρεμαδούρα) είτε ορίζουν ως όριο ηλικίας τα 35 έτη (Χώρα των Βάσκων) ή τα 36 έτη (Βαλένθια και Γαλικία).
- 19 Ο Ayuntamiento ισχυρίζεται ότι, ορίζοντας μια τέτοια προϋπόθεση περί ηλικίας, απλώς τηρεί τον νόμο 2/2007. Εξάλλου, στηρίχθηκε στο άρθρο 6 της οδηγίας 2000/78 για να δικαιολογήσει το μέτρο αυτό και, εν πάση περιπτώσει, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί υπέρ της εν λόγω προϋποθέσεως με την απόφαση Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3).
- 20 Τονίζοντας ότι το Tribunal Supremo, με τις αποφάσεις του της 21ης Μαρτίου και της 17ης Οκτωβρίου 2011, ακύρωσε την κανονιστική διάταξη που προέβλεπε τον αποκλεισμό των υποψηφίων ηλικίας άνω των 30 ετών από τον γενικό διαγωνισμό για μαθητευόμενους επιθεωρητές του Εθνικού Σώματος Αστυνομίας, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη προϋπόθεση περί ηλικίας ενδέχεται να μην πληροί το κριτήριο της αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι υπάρχουν μέσα λιγότερο περιοριστικά από τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας που καθιστούν δυνατή την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού που έγκειται στο να έχουν οι αστυνομικοί της τοπικής αστυνομίας την ειδική φυσική κατάσταση που απαιτείται για την άσκηση του επαγγέλματός τους. Η διενέργεια όμως απαιτητικών δοκιμασιών φυσικής καταστάσεως συνιστά ακριβώς ειδικό όρο της προκηρύξεως του διαγωνισμού.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι οι σχετικές με τη φυσική κατάσταση προϋποθέσεις που απαιτούνται για την πρόσληψη των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας δεν μπορούν να συγκριθούν με τις «ιδιαίτερα υψηλών προδιαγραφών σωματικές ικανότητες» που απαιτούνται στην περίπτωση των πυροσβεστών, λόγω της διαφορετικής φύσεως των καθηκόντων τους, οπότε η απόφαση Wolf (EU:C:2010:3) δεν μπορεί να τύχει ευθείας εφαρμογής εν προκειμένω.

- 22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Oviedo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιτίθενται τα άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78 [...], και το άρθρο 21, παράγραφος 1, του [Χάρτη], κατά το μέρος που απαγορεύουν οποιαδήποτε διάκριση λόγω ηλικίας, στον καθορισμό, μέσω προκηρύξεως δημοτικού διαγωνισμού η οποία ρητώς εφαρμόζει περιφερειακό νόμο κράτους μέλους, των 30 ετών ως ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη σε θέση αστυνομικού της τοπικής αστυνομίας;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Προκαταρκτική παρατήρηση

- 23 Στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει στο Δικαστήριο ερώτημα ως προς την ερμηνεία τόσο του άρθρου 21 του Χάρτη όσο και των διατάξεων της οδηγίας 2000/78.
- 24 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την ύπαρξη της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας, η οποία πρέπει να θεωρείται γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης και η οποία συγκεκριμενοποιήθηκε με την οδηγία 2000/78 στον τομέα της απασχολήσεως και της εργασίας (αποφάσεις Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, σκέψη 21, καθώς και Prigge κ.λπ., C-447/09, EU:C:2011:573, σκέψη 38).
- 25 Επομένως, όταν του υποβάλλεται προδικαστικό ερώτημα με αντικείμενο την ερμηνεία της γενικής αρχής περί απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 του Χάρτη, καθώς και των διατάξεων της οδηγίας 2000/78, στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ ιδιώτη και δημόσιας διοίκησης, το Δικαστήριο εξετάζει το ερώτημα υπό το πρίσμα και μόνον της οδηγίας αυτής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt, C-132/11, EU:C:2012:329, σκέψεις 21 έως 23).

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 26 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν τα άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78 έχουν την έννοια ότι απαγορεύουν εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία καθορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας.
- 27 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα, πρέπει να εξεταστεί αν η επίμαχη στην κύρια δίκη κανονιστική ρύθμιση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/78 και, επί καταφατικής απαντήσεως, αν η ρύθμιση αυτή εισάγει διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας η οποία ενδέχεται να θεωρηθεί δικαιολογημένη υπό το πρίσμα της οδηγίας αυτής.
- 28 Πρέπει να υπογραμμιστεί εκ προοιμίου ότι, όπως προκύπτει τόσο από τον τίτλο όσο και από το προοίμιο αλλά και το περιεχόμενο και τον σκοπό της οδηγίας 2000/78, αυτή επιδιώκει να θεσπίσει γενικό πλαίσιο προκειμένου να εξασφαλίσει σε όλους την ίση μεταχείριση «στην απασχόληση και την εργασία», προσφέροντάς τους αποτελεσματική προστασία έναντι των διακρίσεων για έναν από τους απαριθμούμενους στο άρθρο 1 αυτής λόγους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η ηλικία (αποφάσεις Hütter, C-88/08, EU:C:2009:381, σκέψη 33, καθώς και Georgiev, C-250/09 και C-268/09, EU:C:2010:699, σκέψη 26).

- 29 Όσον αφορά ειδικότερα την εφαρμογή της οδηγίας αυτής στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι από το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής απορρέει ότι αυτή εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων, όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητας και σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας.
- 30 Προβλέποντας ότι τα άτομα ηλικίας άνω των 30 ετών δεν μπορούν να γίνουν δεκτά στο σώμα της τοπικής αστυνομίας, το άρθρο 32, στοιχείο b, του νόμου 2/2007 επηρεάζει τις προϋποθέσεις προσλήψεως των εργαζομένων αυτών. Ως εκ τούτου, κανονιστική ρύθμιση της φύσεως αυτής πρέπει να θεωρείται ότι θεσπίζει κανόνες αφορώντες την πρόσβαση στην απασχόληση στον δημόσιο τομέα, υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78.
- 31 Επομένως, η οδηγία αυτή έχει εφαρμογή σε μια κατάσταση όπως αυτή από την οποία ανέκυψε η διαφορά ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 32 Όσον αφορά το ζήτημα αν η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση εισάγει διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, «η αρχή της ίσης μεταχείρισης σημαίνει την απουσία άμεσης ή έμμεσης διάκρισης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1» της οδηγίας αυτής. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', της εν λόγω οδηγίας ορίζει ότι, για τους σκοπούς της παραγράφου 1, άμεση διάκριση συντρέχει όταν, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 της ίδιας οδηγίας, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται σε ανάλογη κατάσταση ένα άλλο πρόσωπο.
- 33 Εν προκειμένω, το άρθρο 32, στοιχείο b, του νόμου 2/2007 συνεπάγεται ότι ορισμένα άτομα υφίστανται λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση απ' ό,τι άλλα άτομα τα οποία τελούν σε παρόμοιες καταστάσεις για τον λόγο και μόνον ότι έχουν υπερβεί την ηλικία των 30 ετών. Μια τέτοια ρύθμιση εισάγει προφανέστατα διαφορετική μεταχείριση στηριζόμενη ευθέως στην ηλικία υπό την έννοια του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1 και 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78.
- 34 Πρέπει επιπλέον να εξεταστεί αν μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση μπορεί να δικαιολογηθεί υπό το πρίσμα των άρθρων 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78.
- 35 Όσον αφορά, πρώτον, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη διατύπωση της διατάξεως αυτής, «η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται σε έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 [της εν λόγω οδηγίας] δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη».
- 36 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 προκύπτει ότι ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση δεν πρέπει να συνιστά ο λόγος επί του οποίου βασίζεται η διαφορετική μεταχείριση, αλλά ένα χαρακτηριστικό συνδεδεμένο με τον λόγο αυτό (βλ. αποφάσεις Wolf, EU:C:2010:3, σκέψη 35, καθώς και Prigge κ.λπ., EU:C:2011:573, σκέψη 66).
- 37 Κατά πάγια νομολογία, οι ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες αποτελούν χαρακτηριστικό που συνδέεται με την ηλικία (αποφάσεις Wolf, EU:C:2010:3, σκέψη 41, καθώς και Prigge κ.λπ., EU:C:2011:573, σκέψη 67).

- 38 Εν προκειμένω, από το άρθρο 18, παράγραφος 6, του νόμου 2/2007 προκύπτει ότι τα καθήκοντα των υπαλλήλων της τοπικής αστυνομίας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη συνδρομή προς τους πολίτες, την προστασία των προσώπων και των αγαθών, τη σύλληψη και την επιτήρηση των αυτουργών εγκληματικών πράξεων, τις προληπτικές περιπολίες και τη ρύθμιση της κυκλοφορίας.
- 39 Καίτοι είναι ακριβές ότι ορισμένα από τα καθήκοντα αυτά, όπως η συνδρομή προς τους πολίτες ή η ρύθμιση της κυκλοφορίας, δεν φαίνεται να απαιτούν σημαντική σωματική προσπάθεια, γεγονός παραμένει ότι καθήκοντα όπως η προστασία των προσώπων και των αγαθών, η σύλληψη και η επιτήρηση των αυτουργών εγκληματικών πράξεων καθώς και οι προληπτικές περιπολίες ενδέχεται να απαιτούν τη χρήση σωματικής δύναμης.
- 40 Η φύση των τελευταίων αυτών καθηκόντων προϋποθέτει ιδιαίτερη φυσική κατάσταση, στον βαθμό που τυχόν ανεπαρκείς σωματικές ικανότητες κατά την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις όχι μόνον για τους ίδιους τους αστυνομικούς της τοπικής αστυνομίας και για τους τρίτους, αλλά και για την τήρηση της δημόσιας τάξης (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Prigge κ.λπ., EU:C:2011:573, σκέψη 67).
- 41 Επομένως, οι ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες μπορούν να θεωρηθούν «ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση», υπό την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, για την άσκηση του επαγγέλματος του αστυνομικού της τοπικής αστυνομίας.
- 42 Όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει η επίμαχη στην κύρια δίκη κανονιστική ρύθμιση, η Ισπανική Κυβέρνηση επισήμανε ότι, καθορίζοντας το όριο ηλικίας στα 30 έτη για την πρόσβαση στο σώμα της τοπικής αστυνομίας, ο νόμος 2/2007 αποσκοπεί στη διασφάλιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της καλής λειτουργίας αυτού του αστυνομικού σώματος, εξασφαλίζοντας ότι οι νεοπροσληφθέντες δημόσιοι υπάλληλοι θα είναι σε θέση να ασκούν τα πιο βαριά από την άποψη των σωματικών απαιτήσεων καθήκοντα επί μια σχετικώς μακρά περίοδο της σταδιοδρομίας τους.
- 43 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η αιτιολογική σκέψη 18 της οδηγίας 2000/78 αναφέρει ότι η εν λόγω οδηγία δεν έχει ως αποτέλεσμα να επιβάλλει στις αστυνομικές υπηρεσίες να προσλαμβάνουν ή να διατηρούν σε θέση απασχόλησης πρόσωπα χωρίς την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια, για την άσκηση όλων των καθηκόντων στα οποία ενδέχεται να κληθούν, λαμβάνοντας υπόψη τον θεμιτό στόχο να διατηρηθεί η επιχειρησιακή ετοιμότητα των υπηρεσιών αυτών.
- 44 Εντεύθεν προκύπτει ότι η επιδίωξη να διασφαλισθεί η επιχειρησιακή ετοιμότητα και η καλή λειτουργία των αστυνομικών υπηρεσιών συνιστά θεμιτό στόχο υπό την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Wolf, EU:C:2010:3, σκέψη 39).
- 45 Πρέπει, εντούτοις, να ερευνηθεί αν, καθορίζοντας ένα τέτοιο όριο ηλικίας, η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική κανονιστική ρύθμιση επέβαλε απαίτηση ανάλογη, δηλαδή αν το όριο αυτό είναι πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή του.
- 46 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας 2000/78, η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να δικαιολογείται σε «πολύ περιορισμένες περιπτώσεις», όταν ένα γνώρισμα που συνδέεται, μεταξύ άλλων, με την ηλικία συνιστά ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση.
- 47 Περαιτέρω, στον βαθμό που επιτρέπει παρέκκλιση από την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας πρέπει να ερμηνεύεται στενά (απόφαση Prigge κ.λπ., EU:C:2011:573, σκέψη 72).

- 48 Συναφώς, πρέπει να εξεταστεί αν, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων στις σκέψεις 39 έως 41 της παρούσας αποφάσεως, οι ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του αστυνομικού της τοπικής αστυνομίας συνδέονται οπωσδήποτε με συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα και δεν απαντούν στα άτομα μετά από ορισμένη ηλικία.
- 49 Για την εξέταση αυτή, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία.
- 50 Πρώτον, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι υπάρχουν πρόδηλες διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των Αυτόνομων Κοινοτήτων σχετικά με τους αστυνομικούς της τοπικής αστυνομίας όσον αφορά τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό. Συγκεκριμένα, ορισμένες νομοθεσίες το καθορίζουν στα 30 έτη ή περισσότερο (35, 36 ή 40 έτη), ενώ άλλες Αυτόνομες Κοινότητες έχουν επιλέξει να μην καθορίσουν κανένα όριο.
- 51 Δεύτερον, στην απάντησή της σε γραπτή ερώτηση που έθεσε το Δικαστήριο, η Ισπανική Κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι η προϋπόθεση περί του ανωτάτου ορίου ηλικίας των 30 ετών για πρόσβαση σε θέση αστυνομικού της εθνικής αστυνομίας —της οποίας η καθοριζόμενη στο άρθρο 11 του οργανικού νόμου 2/1986 αποστολή είναι παρόμοια με αυτή που ανατίθεται στην τοπική αστυνομία— καταργήθηκε.
- 52 Τρίτον, πρέπει να τονιστεί ότι, στην απόφαση Wolf (EU:C:2010:3, σκέψη 44), το Δικαστήριο εξήγαγε το συμπέρασμα ότι έχει αναλογικό χαρακτήρα ένα μέτρο που συνίσταται στον καθορισμό του 30ού έτους ως ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη σε θέσεις της μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών του πυροσβεστικού σώματος, εφόσον το όριο αυτό θεωρείται αναγκαίο για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της καλής λειτουργίας της οικείας υπηρεσίας.
- 53 Εντούτοις, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό μόνον αφού διαπίστωσε, βάσει των επιστημονικών δεδομένων που του υποβλήθηκαν, ότι ορισμένα καθήκοντα που ανετίθεντο στα μέλη της μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών του πυροσβεστικού σώματος, όπως η κατάσβεση των πυρκαγιών, απαιτούσαν «ιδιαίτερα υψηλών προδιαγραφών» σωματικές ικανότητες και ότι ελάχιστοι υπάλληλοι ηλικίας άνω των 45 ετών έχουν επαρκείς σωματικές ικανότητες για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Κατά το Δικαστήριο, πρόσληψη σε προχωρημένη ηλικία θα συνεπαγόταν ότι σε πολύ μεγάλο αριθμό υπαλλήλων δεν θα μπορούσαν να ανατεθούν τα πλέον απαιτητικά, από απόψεως σωματικών δυνάμεων, καθήκοντα. Ομοίως, μια τέτοια πρόσληψη δεν θα καθιστούσε δυνατή την ανάθεση στους κατ' αυτό τον τρόπο προσληφθέντες υπαλλήλους των εν λόγω καθηκόντων για αρκούντως μακρά περίοδο. Τέλος, η εύλογη οργάνωση του πυροσβεστικού σώματος απαιτεί, για τη μέση βαθμίδα των τεχνικών υπηρεσιών, στενή σχέση μεταξύ των απαιτητικών, από απόψεως σωματικών δυνάμεων, θέσεων εργασίας που δεν είναι κατάλληλες για τους πιο ηλικιωμένους υπαλλήλους και των λιγότερο απαιτητικών, από απόψεως σωματικών δυνάμεων, θέσεων εργασίας που είναι κατάλληλες για τους υπαλλήλους αυτούς (απόφαση Wolf, EU:C:2010:3, σκέψεις 41 και 43).
- 54 Σύμφωνα όμως με τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου, λαμβανομένων υπόψη των καθηκόντων που ανατίθενται στους αστυνομικούς της τοπικής αστυνομίας, όπως περιγράφηκαν στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, οι ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι αστυνομικοί αυτοί για να είναι σε θέση να εκτελούν ορισμένα από τα καθήκοντα αυτά δεν είναι πάντοτε συγκρίσιμες με τις «ιδιαίτερα υψηλών προδιαγραφών» σωματικές ικανότητες που απαιτούνται συστηματικά από τους πυροσβέστες ιδίως για την κατάσβεση των πυρκαγιών.
- 55 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 17 της παρούσας αποφάσεως, το σημείο 3.5 της προκηρύξεως του διαγωνισμού για την κάλυψη των θέσεων αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας του Ayuntamiento ορίζει ότι οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές οφείλουν «να έχουν φυσική και ψυχική κατάσταση που να είναι κατάλληλη για την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων της θέσεως και για τη συμμετοχή στις δοκιμασίες φυσικής καταστάσεως» που προσδιορίζονται στην προκήρυξη αυτή. Πρόκειται για απαιτητικές και προκριματικές δοκιμασίες οι οποίες, κατά το αιτούν δικαστήριο, καθιστούν δυνατή την επίτευξη του σκοπού που συνίσταται στο ότι οι αστυνομικοί της

- τοπικής αστυνομίας πρέπει να έχουν την ειδική φυσική κατάσταση που απαιτείται για την άσκηση του επαγγέλματός τους κατά τρόπο λιγότερο περιοριστικό από τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας.
- 56 Επιπλέον, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που διαβιβάστηκε στο Δικαστήριο ή των γραπτών παρατηρήσεων που του υποβλήθηκαν δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο σκοπός της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της καλής λειτουργίας του σώματος των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας απαιτεί τη διατήρηση μιας ορισμένης ηλικιακής διάρθρωσης στο σώμα αυτό, που επιβάλλει την πρόσληψη αποκλειστικά υπαλλήλων ηλικίας κάτω των 30 ετών.
- 57 Από τις εκτιμήσεις αυτές προκύπτει ότι, καθορίζοντας ένα τέτοιο όριο ηλικίας, ο νόμος 2/2007 επέβαλε μια δυσανάλογη προϋπόθεση.
- 58 Κατά συνέπεια, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία καθορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας.
- 59 Όσον αφορά, δεύτερον, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, πρέπει να σημειωθεί ότι η διάταξη αυτή προβλέπει ότι διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση εφόσον δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία. Το δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ', της ίδιας παραγράφου, στο οποίο αναφέρεται ρητά το αιτούν δικαστήριο στο ερώτημά του, προβλέπει ότι η διαφορετική αυτή μεταχείριση μπορεί να περιλαμβάνει «τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση».
- 60 Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί αν η προϋπόθεση περί του ανωτάτου ορίου ηλικίας των 30 ετών για την πρόσβαση στη θέση του αστυνομικού της τοπικής αστυνομίας, όπως προκύπτει από το άρθρο 32, στοιχείο b, του νόμου 2/2007, δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό, υπό την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, και αν τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.
- 61 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο νόμος 2/2007 δεν περιλαμβάνει καμία αναφορά στους σκοπούς που επιδιώκει με το άρθρο του 32, στοιχείο b.
- 62 Εντούτοις, όπως έκρινε το Δικαστήριο, από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 δεν μπορεί να συναχθεί ότι η μη διευκρίνιση στην επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική κανονιστική ρύθμιση του επιδιωκόμενου σκοπού συνεπάγεται ότι αποκλείεται αυτομάτως η δικαιολόγησή της βάσει της διατάξεως αυτής. Αν δεν υπάρχει τέτοια διευκρίνιση, ο προσδιορισμός του σκοπού στον οποίο στηρίζεται το μέτρο πρέπει να προκύπτει από άλλα στοιχεία του γενικού πλαισίου του συγκεκριμένου μέτρου, έτσι ώστε να μπορεί να ασκηθεί δικαστικός έλεγχος ως προς τη νομιμότητά του και ως προς τον πρόσφορο και αναγκαίο χαρακτήρα των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη του σκοπού αυτού (αποφάσεις *Palacios de la Villa*, C-411/05, EU:C:2007:604, σκέψεις 56 και 57, καθώς και *Επιτροπή κατά Ουγγαρίας*, C-286/12, EU:C:2012:687, σκέψη 58).
- 63 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί, καταρχάς, ότι, καίτοι η Ισπανική Κυβέρνηση επικαλέστηκε την ισορροπημένη ηλικιακή διάρθρωση ως έναν από τους σκοπούς του επίμαχου μέτρου, από τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην προώθηση νέων προσλήψεων. Δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ότι προάγει σκοπούς πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης υπό την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78.

- 64 Από τις σκέψεις που διατύπωσε το αιτούν δικαστήριο, που είναι αποκλειστικά αρμόδιο για να ερμηνεύσει την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, λαμβανομένης υπόψη της ενδεχόμενης εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 στην υπόθεση της κύριας δίκης, προκύπτει εντούτοις ότι η προϋπόθεση περί ηλικίας που προβλέπει ο νόμος 2/2007 στηρίζεται στην απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας και στην ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση ή τη μετάβαση σε άλλη δραστηριότητα.
- 65 Οι εν λόγω σκοποί, στον βαθμό που περιλαμβάνονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78, δύνανται να δικαιολογήσουν «αντικειμενικά και λογικά», «στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου», όπως προβλέπει αυτό το άρθρο 6, παράγραφος 1, διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας.
- 66 Μένει συνεπώς να εξεταστεί αν τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των σκοπών αυτών είναι πρόσφορα και αναγκαία.
- 67 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των μέτρων που μπορούν να λάβουν προς επίτευξη των σκοπών τους στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησεως. Πάντως, αυτό το περιθώριο εκτιμήσεως δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να καθιστά άνευ αντικειμένου την εφαρμογή της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας (αποφάσεις *Age Concern England*, C-388/07, EU:C:2009:128, σκέψη 51, και *Ingéniorforeningen i Danmark*, C-499/08, EU:C:2010:600, σκέψη 33).
- 68 Όσον αφορά, πρώτον, τον σκοπό σχετικά με την απαιτούμενη κατάρτιση για τη θέση του αστυνομικού της τοπικής αστυνομίας, από το σημείο 7 της προκηρύξεως του διαγωνισμού που ενέκρινε ο Ayuntamiento προκύπτει ότι, πριν από την ανάληψη υπηρεσίας, οι υποψήφιοι που πέτυχαν στον διαγωνισμό αυτό οφείλουν να πραγματοποιήσουν μια περίοδο «επιλεκτικής καταρτίσεως» της οποίας η διάρκεια καθορίζεται από την περιφερειακή σχολή των τοπικών αστυνομικών ή από τον Ayuntamiento.
- 69 Το άρθρο 36 του νόμου 2/2007, που είναι η μοναδική διάταξη του εν λόγω νόμου με αντικείμενο την κατάρτιση των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας, απλώς αναφέρει ότι η Σχολή Δημόσιας Ασφαλείας του Πριγκιπάτου των Αστουριών «εξασφαλίζει την κατάρτιση [...], την προαγωγή και την εξειδίκευση» των μελών του σώματος της τοπικής αστυνομίας, χωρίς ουδόλως να διευκρινίζει τα χαρακτηριστικά της σχετικής καταρτίσεως.
- 70 Βάσει ουδενός όμως από τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο στοιχεία μπορεί να θεωρηθεί ότι το όριο ηλικίας προσλήψεως είναι πρόσφορο και αναγκαίο λαμβανομένου υπόψη του σκοπού διασφαλίσεως της καταρτίσεως των οικείων αστυνομικών.
- 71 Όσον αφορά, δεύτερον, τον σκοπό της διασφαλίσεως εύλογης περιόδου απασχόλησεως πριν από τη συνταξιοδότηση, πρέπει να τονιστεί εκ προοιμίου ότι, σύμφωνα με τα παρασχεθέντα από το αιτούν δικαστήριο στοιχεία, η ηλικία συνταξιοδοτήσεως των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας έχει καθοριστεί στα 65 έτη. Καίτοι το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται επίσης στη μετάβαση σε άλλη δραστηριότητα στα 58 έτη, πρόκειται για δυνατότητα που προσφέρεται, εφόσον το ζητήσουν, στους αστυνομικούς της τοπικής αστυνομίας, η οποία εξάλλου δεν επηρεάζει την ηλικία συνταξιοδοτήσεως.
- 72 Επομένως, εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη της κύριας δίκης, η οποία καθορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας δεν μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία προκειμένου να διασφαλίσει στους εν λόγω αστυνομικούς εύλογη περίοδο απασχόλησεως πριν από τη συνταξιοδότηση υπό την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78. Το γεγονός ότι η «κανονική» ηλικία συνταξιοδοτήσεως που απορρέει από το γενικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως έχει καθοριστεί στα 67 έτη δεν ασκεί επιρροή συναφώς.

- 73 Επομένως, η απορρέουσα από διάταξη όπως το άρθρο 32, στοιχείο b, του νόμου 2/2007 διαφορετική μεταχείριση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78.
- 74 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία καθορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 75 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Τα άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία καθορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη των αστυνομικών της τοπικής αστυνομίας.

(υπογραφές)